

Marek, Anna

Konferencja naukowa pt. "Łódzkie środowisko lekarskie XIX i XX w.", Warszawa 15.11.2002

Medycyna Nowożytna 10/1 - 2, 255-256

2003

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA ŻYCIA NAUKOWEGO

Anna Marek

**Konferencja naukowa pt. „Łódzkie środowisko lekarskie XIX i XX w.”
Warszawa 15.11.2002**

Zakład Historii Nauk Medycznych IHN PAN i redakcja „Słownika biograficznego polskich nauk medycznych XX wieku” zorganizowały kolejne spotkanie z cyklu poświęconego polskiemu środowisku lekarskiemu XIX i XX w. Tym razem jego tematem było „Łódzkie środowisko lekarskie XIX i XX w.” Spotkanie odbyło się 15.11.2002 r. w Pałacu Staszica w Warszawie, w sali im. M. Curie-Skłodowskiej.

W pierwszej części sesji, prowadzonej przez dr hab. B. Urbanek referaty wygłosili: prof. dr hab. J. Sadowska – *Łódzki ośrodek naukowej myśli medycznej na przełomie XIX/XX w.* – która podkreśliła znaczenie społecznych form opieki zdrowotnej. Łódzcy lekarze zorganizowali instytucje lecznicze odpowiadające oczekiwaniom mieszkańców miasta. Efektem działalności środowiska lekarskiego było utworzenie specjalistycznych i fabrycznych ambulatoriów, pogotowia ratunkowego i szpitali. Mimo braku w mieście wyższej szkoły medycznej, lekarze śledzili z uwagą ówczesne postępy medycyny również w walkę z gruźlicą, alkoholizmem, chorobami zakaźnymi i nowotworami.

Kolejny referat wygłosiła mgr A. Marek – *Lekarze związani z Czasopismem Lekarskim* – i omówiła działalność społeczno-polityczną lekarzy, biorących udział w wydawaniu wychodzącego w latach 1899–1908 „Czasopisma Lekarskiego”. Lekarze-społecznicy oprócz pracy medycznej, aktywnie uczestniczyli też w staraniach o niepodległość kraju i przyczyniali się również do utrwalania polskości.

Prof. dr hab. A. Śródka przedstawił rozprawkę *S. Sterling – łódzki lekarz i naukowiec XIX/XX w.* – omówił w niej działalność naukową tego wybitnego lekarza oraz znaczenie jego prac dla rozwoju polskiej

medycyny, szczególnie zaś dla początków łódzkiej szkoły ftyzjatrycznej.

W drugiej części sesji poprowadzonej przez prof. dr hab. T. Brzezińskiego wysłuchaliśmy następujących referatów:

Dr hab. B. Urbanek – *Wkład S. Sterlinga w rozwój polskiego pielęgniarstwa* – liczne prace poświęcone temu wielkiemu działaczowi i lekarzowi przedstawiają jego wkład w zapobieganie i leczenie gruźlicy, chorób wenerycznych i alkoholizmu. Natomiast mało kto wie o jego dokonaniach w zakresie tworzenia podstaw opieki nad chorym. Nie znane jest jego zaangażowanie w uznanie pielęgnowania za samodzielną metodę terapii.

Dr W. Berner przedstawił referat pt. *J. Koliński – lekarz i społecznik, współtwórca ruchu lekarsko-higienicznego w Łodzi XIX/XX w.* Zaprezentował w nim postać niezwykle łódzkiego lekarza, współzałożyciela i sekretarza Towarzystwa Lekarskiego Łódzkiego, działacza politycznego i społecznego, współorganizatora spółdzielni lekarskich, bezpłatnych ambulatoriów, Pogotowia Ratunkowego oraz oddziałów ocznych w szpitalach.

Następny wykład dr A. Fijałka – *Leczenie i zapobieganie gruźlicy przed zastosowaniem antybiotykoterapii – poglądy i ich twórcy* uświadomił nam, iż właśnie ogromne nasilenie gruźlicy pozwoliło wypracować tak różnorodne metody, zarówno w leczeniu jak i w zapobieganiu tej groźnej chorobie.

Ostatni referat w tej sesji wygłosiła mgr T. Szkudaj: *Lekarze w Łódzkiej Izbie Lekarskiej*. Przedstawiła przechowywaną w Zbiorach Specjalnych GBL dokumentację Łódzkiej Izby Lekarskiej. Zespół liczy jedynie 102 jednostki archiwalne.

Wstępem do dyskusji była przekazana przez mgr H. Bojczuk informacja dotycząca działalności łódzkich lekarzy w Warszawskim Towarzystwie Lekarskim. Następnie dr hab. W. Grębecka podkreśliła, iż specyfiką Łodzi było tworzenie szpitali fundacyjnych. Ośrodek łódzki znany był z prowadzenia nowoczesnych kierunków i metod leczniczych, mimo braku uczelni kształcącej lekarzy. Dyskusja uświadomiła wszystkim iż działalność instytucji leczniczych i lekarzy w omawianym okresie nie jest do końca zbadana i wymaga dalszego kontynuowania.

Następne spotkanie z cyklu „Środowisko lekarskie ziem polskich w XIX i XX wieku” poświęcone zostanie tematyce poznańskiego środowiska lekarskiego.